

registreret i overensstemmelse med de regler, der måtte blive fastsat i henhold til § 7.

Udover modtagerens manglende ret nævner stk. 2 også, at værdipapircentralen i god tro kan betale med frigørende virkning, selv om modtageren var umyndig. Dette svarer til reglen i gældsbrevslovens § 19, stk. 1. Derfor skal såvel mindrearighed som umyndiggørelse registreres i værdipapircentralen for at undgå, at denne betaler til den umyndige med frigørende virkning. Er umyndigheden registreret, og udbetaler værdipapircentralen ved en fejltagelse alligevel til den umyndige, bliver værdipapircentralen erstatningsansvarlig efter § 17, stk. 1.

I modsætning til hvad der efter gældsbrevslovens § 19, stk. 2, gælder for andre omsætningsgældsbreve end ihændeavgældsbreve, frigøres værdipapircentralen ikke ved i god tro at betale til en person, som har legitimeret sig ved falske identitetspapirer eller en falsk fuldmagt. Begrundelsen herfor er for det første, at den største del af fondsaktiverne er obligationer, der efter det hidtidige system har været ihændeavgældsbreve, og der er ikke grund til at ændre reglerne om betaling med frigørende virkning på dette punkt. Men dernæst gælder for alle fondsaktiver, at medens indehaveren af et omsætningsgældsbreve (f. eks. en fysisk obligation) vil kunne sikre sig mod misbrug ved at opbevare gælds brevet forsvarligt, f. eks. ved at lade det indskrive i vedkommende realkreditinstitut eller deponere i en bank, kan indehaveren af fondsaktiver, der efter lovforslaget skal registreres i værdipapircentralen, ikke på denne måde værges sig mod misbrug i form af falsk legitimation. Indehaveren må tværtom påregne, at værdipapircentralen udelukkende henholder sig til det registrerede, hvis ændring han ville blive underrettet om, jfr. § 10. Risikoen for falsk er derfor lagt på værdipapircentralen som den, der enten bedst kan sikre sig ved at træffe passende forholdsregler, eller som dog, når fejlen er begået af et kontoførende institut, er nærmere til at bære risikoen end indehaveren. Hertil kommer muligheden for regres mod det kontoførende institut efter § 17, stk. 2.

Den i § 13 opstillede legitimationsregel er udtømmende i den forstand, at værdipapircentralen ikke i andre tilfælde kan blive frigjort ved udbetaling til en person, som ikke er materielt berettiget. Der er navnlig grund til at understrege, at værdipapircentralen ikke frigøres ved udbetaling i god tro til en person, som er i besiddelse af en kontoudskrift, jfr. § 18, såfremt den pågældende ikke er den efter registeret berettigede (og heller ikke den materielt berettigede). Heri ligger også, at kontoud-

skrifterne ikke er legitimationspapirer. Skulle der herefter ingen berettiget være, til hvem der kan betales med frigørende virkning, må værdipapircentralen foretage deponering i overensstemmelse med deponeringsloven.

Fra hovedreglen om, at værdipapircentralen frigøres ved betaling i god tro til den, som efter registeret fremtræder som berettiget, foreslås i stk. 2, 2. pkt., gjort undtagelse for visse tilfælde af kvalificerede indsigelser fra den materielt berettigedes side, nemlig falsk og voldelig tvang. Der gøres herved samme begrænsning i legitimationsreglen som i § 11 om, at en godtroende erhverver ikke kan mødes med nogen indsigelse mod gyldigheden af en registreret aftale. Der kan derfor henvises til bemærkningerne til § 11.

Det bemærkes, at lovforslaget i modsætning til gældsbrevslovens § 21 ikke indeholder regler om, i hvilket omfang værdipapircentralen er forpligtet til at betale. Dette spørgsmål overlades til praksis. Det bemærkes dog, at spørgsmålet næppe er særlig praktisk, da værdipapircentralen efter lovforslaget normalt må formode, at den, til hvem der efter stk. 2, 1. pkt., kan betales, også er materielt berettiget.

Til § 14

Bestemmelsen fastslår, at krav på betaling i henhold til registrerede fondsaktiver forældes efter lovgivningens almindelige regler. Herved fastslås, at de specielle forældelsesregler, som findes i gældsbrevslovens §§ 25 og 43 ikke skal anvendes analogt. Krav om udbetaling af en obligations pålydende forældes efter Danske Lovs 5-14-4 på 20 år fra kravets stiftelse. Enhver betaling, f. eks. af renter, virker imidlertid afbrydende på denne forældelsesfrist, hvorefter der begynder at løbe en ny 20-årig forældelsesfrist. Fordringer på rente, udbytte m. v. vil være omfattet af den almindelige regel i forældelsesloven af 1908 § 1, stk. 1, nr. 2, hvorefter bl. a. fordringer på »forfalden rente ... eller anden lignende ydelse« forældes i løbet af 5 år regnet fra den tid, da fordringen kan kræves betalt. Såfremt der ved lov gennemføres nye almindelige regler om forældelse, vil disse også omfatte registrerede fondsaktiver.

Det er kun »krav på betaling« i henhold til registrerede fondsaktiver, der forældes. Rettigheder, hvis indhold ikke er »krav på betaling«, forældes derfor ikke, selv om de er registrerede. Dette gælder bl. a. for aktier, der er udtryk for en ideel ejendomsret og således ikke omfattes af det almindelige fordringsbegreb. Derimod er fordring på